

Kirjallinen asiantuntijalausunto hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi poronhoitolain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi

Eduskunnan maa- ja metsätalousvaliokunnalle

Kainuun liitto kiittää mahdollisuudesta jättää pyynnöstä asiantuntijalausunto hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi poronhoitolain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi. Kainuun liiton puolesta lausun seuraavaa.

Hallituksen esityksessä ehdotetaan muutettaviksi poronhoitolakia, maa- ja puutarhatalouden kansallisista tuista annettua lakia, porotalouden ja luontaiselinkeinojen rakennetuista annettua lakia ja sakon täytäntöönpanosta annettua lakia. Esitän huomioita vain poronhoitolaista.

Osa Kainuusta kuuluu poronhoitoalueeseen. Kainuun liitolle on tärkeää, että porotalous ja maakunnan muut elinkeinot (esimerkiksi matkailu, tuulivoima ja muut uusiutuvan energian investoinnit sekä kaivostoiminta) voivat toimia rinnakkain.

Kainuun kannalta merkityksellistä lakimuutoksessa olisi paliskunnan velvollisuus laatia laidun- ja käyttösuunnitelma. Lakimuutos muuttaisi tältä osin dokumentointia aiempia laidunalueita koskevia selvityksiä painavammaksi, koska suunnitelman laatiminen olisi pakollista. Hallituksen esityksen luonnonvaiheessa Kainuun liitto lausui huolensa siitä, että laidun- ja käyttösuunnitelmat saattaisivat muodostaa ristiriitoja muulle mahdolliselle maankäytölle, esimerkiksi tuulivoimalle. Hallituksen esityksessä todetaan sivulla 31, ettei suunnitelmilla olisi sitovaa vaikutusta muuhun maankäyttöön, mitä voidaan pitää Kainuun liiton esittämän huolen näkökulmasta hyvänä asiana. Hallituksen esityksessä todetaan, että suunnitelmat voisivat toimia apuna ja ohjaavana työkaluna poronhoidolle aiheutuvien vaikutusten arvioinnissa niissä suunnittelu- ja neuvotteluprosesseissa, jotka koskevat muun

maankäytön kuten erilaisten luonnonvara- ja infrastruktuurihankkeiden ja poronhoidon yhteensovittamista.

Hallituksen esityksestä ei selvästi käy ilmi, vaikuttaako jatkossa pakollinen laidun- ja käyttösuunnitelma maanomistajien oikeuksiin. Kainuun liitto huomioi asian jo lausunnossaan luonnoksesta hallituksen esitykseksi.

Porolaidunten hoito- ja käyttösuunnitelmassa olisi hallituksen esityksen mukaan kuvattava poroista viljelyksille ja vakitukselle asutukselle aiheutuvien haittojen ehkäisemiseen liittyvät käytännöt. Kainuun liitto pitää tätä hyvänä asiana. Sen sijaan se, ettei viljelyksille ja vakitukselle asetukselle aiheutuvien vahinkojen ehkäisemistä sisällytetä suunnitelman tavoitteisiin ja toimenpidevaihtoehtoihin Kainuun liitto pitää esitetyn lainsäädännön puutteena.

Kajaanissa 8.2.2026

Riikka Pirkkalainen
maakuntajohtaja
Kainuun liitto